

МОДЕЛІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ТА САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Розглянуто основні теоретичні аспекти антикризового управління підприємством та фінансової санації підприємства, запропоновано комплекс моделей, алгоритмів і механізмів антикризового управління та санації підприємства, проведено аналіз сильних та слабких сторін розглянутих моделей.

Аннотация. Рассмотрены основные теоретические аспекты антикризисного управления предприятием и финансовой санации предприятия, предложен комплекс моделей, алгоритмов и механизмов антикризисного управления и санации предприятия, проведен анализ сильных и слабых сторон рассмотренных моделей.

Annotation. The main theoretical aspects of a company crisis management and financial rehabilitation are described, a set of models, algorithms and mechanisms for a company crisis management and remediation are proposed, the strengths and weaknesses of these models are analysed.

Ключові слова: антикризове управління, санація, модель, управлінське рішення, особа, яка приймає рішення.

У даний час в українській економіці ключовою проблемою є криза неплатежів, і більшу половину українських підприємств слід було вже давно оголосити банкрутами, а отримані кошти перерозподілити на користь ефективних виробництв, що, безсумнівно, сприяло б оздоровленню українського ринку.

Тому в умовах масової неплатоспроможності українських суб'єктів господарювання особливе значення мають заходи щодо запобігання кризових ситуацій, а також заходи, спрямовані на відновлення платоспроможності підприємства і стабілізацію його фінансового стану.

На сьогоднішній день проблемою антикризового управління та санації підприємств займаються багато вчених, а саме Беляев С. Г., Градов А. П., Дачій О. І., Коротков Е. М., Кошкін В. І., Крижанівський В. Г., Кузін Б. І., Мінаев Е. С., Панагушин В. П., Плиса В. Й., Салига С. Я., Таль Г. К. та ін. Незважаючи на наявність численних робіт з даної тематики, більшість з них абстрактні та представлені лише у вигляді різноманітних алгоритмів та механізмів.

Метою даної роботи є дослідження та виділення недоліків існуючих підходів до антикризового управління, санації підприємства та прийняття управлінського рішення.

Розглянемо найпоширеніші моделі та алгоритми антикризового управління та санації підприємства.

Плиса В. Й. [1] пропонує таку модель процесу прийняття антикризового управлінського рішення (рис. 1).

Рис. 1. Модель процесу прийняття антикризового управлінського рішення

Коротков Е. М. [2] пропонує модель розробки управлінських рішень в антикризовому управлінні (рис. 2). Дана технологія включає в себе основні етапи розробки управлінських рішень, а саме: збір інформації, аналіз кризової ситуації, визначення доцільності антикризового управління.

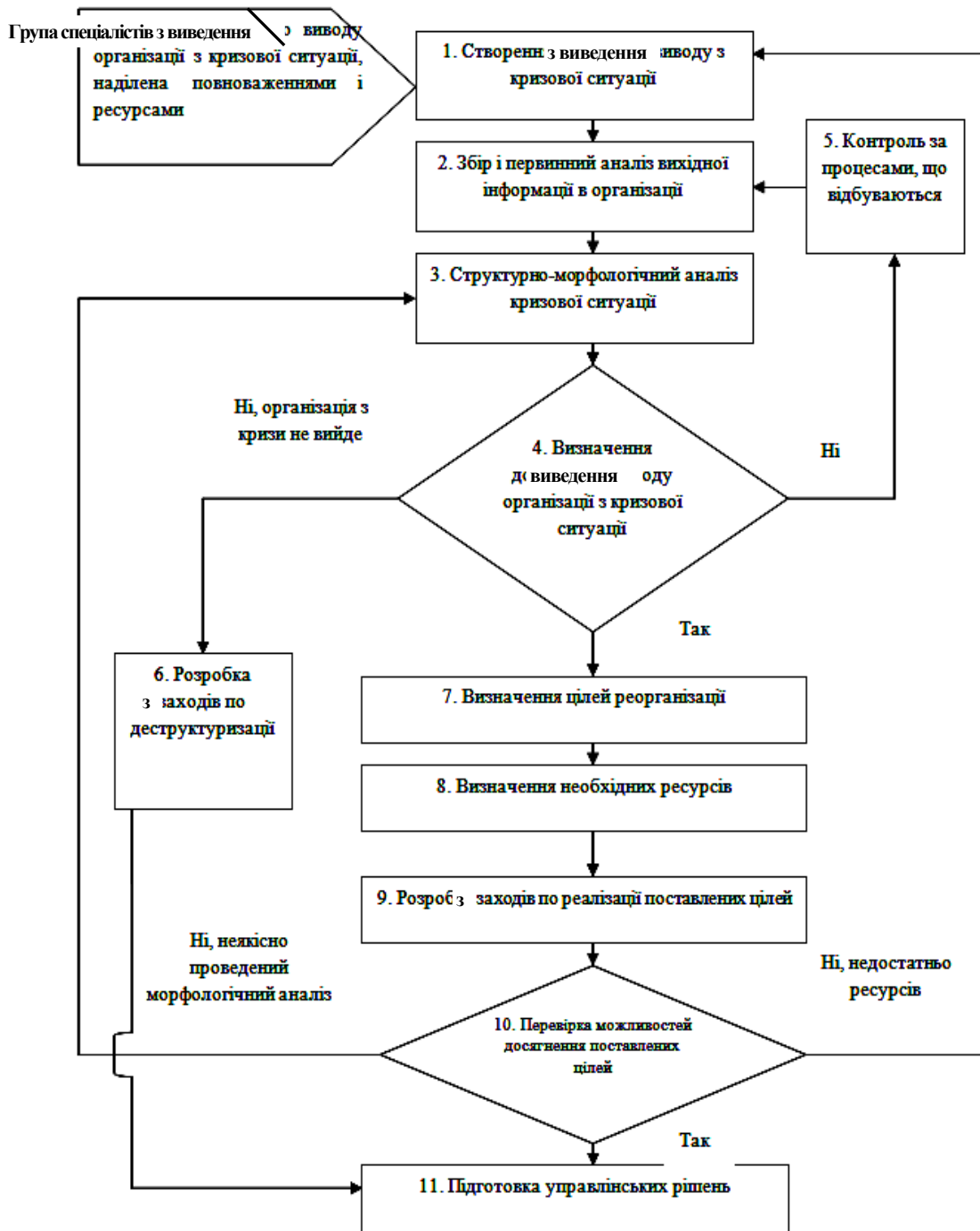

Рис. 2. Модель розробки управлінських рішень в антикризовому управлінні

Інший підхід пропонують Крижанівський В. Г., Лапенков В. І., Лютер В. І. [3]. Вони розглядають алгоритм вибору методів фінансового оздоровлення підприємства (рис. 3).

Даний алгоритм відображає процес вибору загальних, оперативних чи довгострокових методів фінансового оздоровлення.

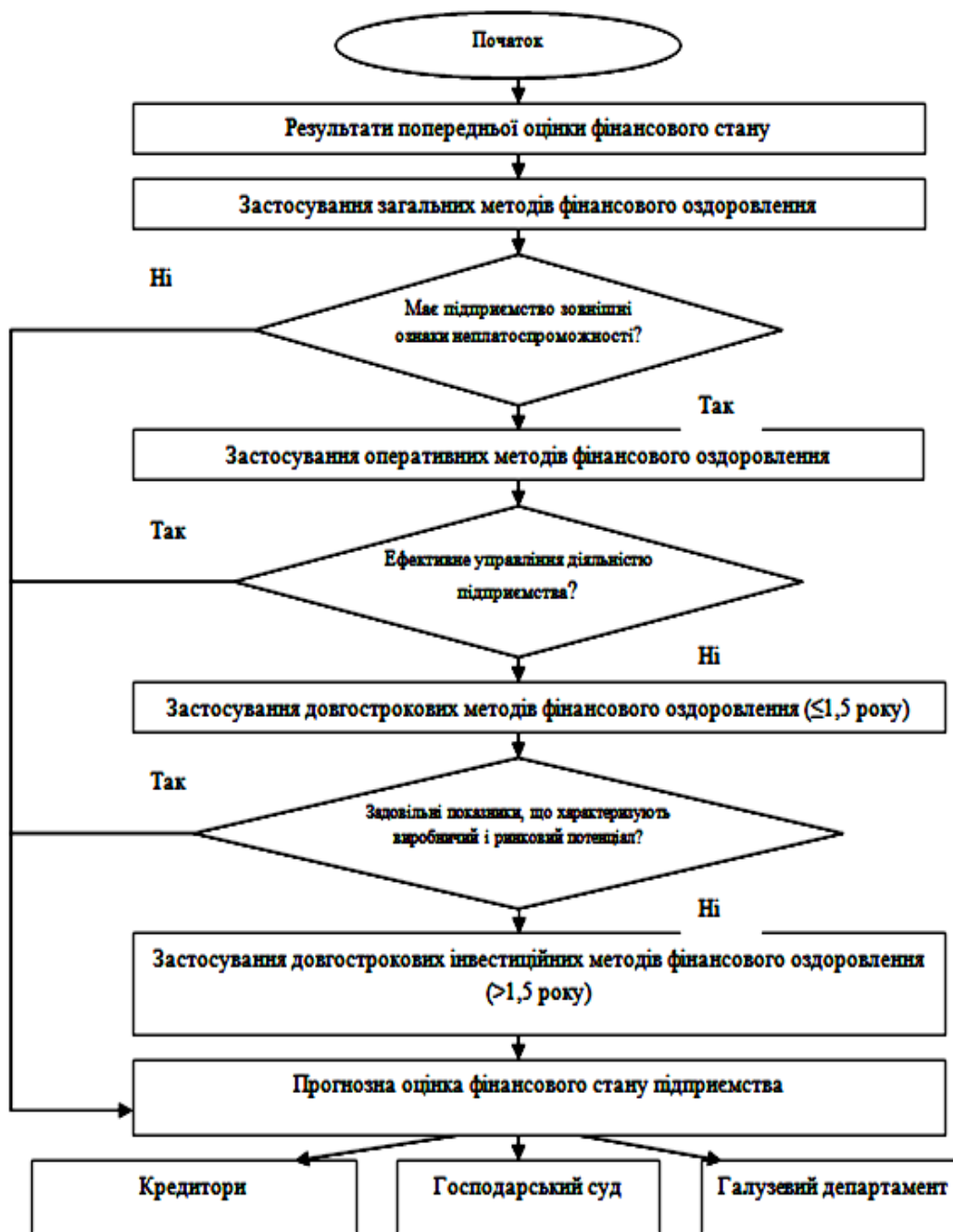

Рис. 3. Алгоритм вибору методів фінансового оздоровлення підприємства

Наведені моделі, алгоритми та механізми дозволяють:
 виявити наявність чи відсутність фінансової кризи на підприємстві;
 проаналізувати причини та фактори виникнення кризового стану;
 прийняти обґрунтоване рішення щодо ліквідації або санації кризового підприємства;
 У той же час розглянуті моделі:
 дозволяють розробити лише алгоритм та напрям дій для особи, яка приймає рішення, і не спираються на кількісні показники;
 не мають заходів щодо профілактики виникнення кризового стану на підприємстві;
 не мають математичного апарату антикризового управління.

Отже, можна зробити висновок, що на сьогоднішній день не існує чіткого підходу до математичного обґрунтування проблеми антикризового управління підприємством, усі існуючі моделі представлені лише у вигляді алгоритму та напрямку дій для особи, яка приймає рішення.

- Література:** 1. Плиса В. Й. Антикризове управління фінансовою стійкістю підприємства / Плиса В. Й. // Наук. вісн. Волинськ. держ. ун-ту ім. Лесі Українки. Сер. : Економічні науки. – 2002. – № 2. – С. 330–337.
2. Коротков Э. М. Антикризисное управление : учебник / Э. М. Коротков. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 432 с.
3. Антикризисное управление : учебн. пособ. для технических вузов / Крижановский В. Г., Лапенков В. И., Лютер В. И. и др. – М. : ПРИОР, 1998. – 432 с.